

رأی وحدت رویه **90. 1353/10/4** هیأت عمومی دیوان عالی کشور

رای وحدت رویه در خصوص خسارت تاخیر تادیه ارز خارجی

رأی وحدت رویه هیأت عمومی

نظر به این که پرداخت وجه برات با پول خارجی بنا به مدلول ماده

(252) قانون تجارت تجویز شده است و مطابق قسمت آخر بند «ج»

ماده **(2)** قانون پولی و بانکی کشور پرداخت تعهدات بارز با رعایت

مقررات ارزی مجاز می باشد و نظر به بند **(1)** ماده **(87)** قانون آیین

دادرسی مدنی راجع به ارزیابی خواسته در مورد پول رایج ایران و پول

خارجی تخصیص دادن ماده **(719)** قانون آیین دادرسی به دعاوی که

خواسته آن پول رایج ایران است صحیح نیست و عبارت وجه نقد مذکور

در این ماده اعم است از پول رایج ایران و پول خارجی و بنابراین مقررات
دینا تخصصی ترین سایت مشاوره حقوقی

فصل سوم قانون مزبور در باب خسارت تأخیر تأدیه شامل دعاوی نیز

که خواسته آن پول خارجی است می شود و رأی شعبه پنجم دیوان عالی

کشور در این زمینه صحیح و مطابق با موازین قانونی است. این رأی به

موجب ماده واحد قانون وحدت رویه قضایی مصوب سال **1328** در

موارد مشابه لازم الاتباع است.

توضیح پرونده

در موضوع تعلق خسارت تأخیر تأدیه به ارز خارجی در دو شعبه دیوان

عالی کشور دو رأی متهافت به کیفیت زیر صادر گردیده است: | شعبه

دهم دیوان عالی کشور ضمن رأی شماره **874** مورخ **1352/12/27**

در رسیدگی فرجامی به پرونده شماره **5450/8** که خواسته دعوی مطالبه

Heyvalaw.com

21515 دلار وجه يك فقره برات واخواست شده و خسارات بوده است

(به اکثریت آرا) حکم پژوهشی صادر از شعبه هشتم دادگاه استان مرکز
دینا تخصصی ترین سایت مشاوره حقوقی

مبني بر تأیید حکم بدوي مشعر بر محکومیت خوانده به پرداخت اصل

خواسته و خسارت تأخیر تأدیه را از دو جهت نقض نموده که یکی از آن

دو جهت مربوط به خسارت تأخیر تأدیه بوده است عبارت رأی شعبه

دهم دیوان عالی کشور در این قسمت چنین است: (طبق مواد **719** و

712 قانون آیین دادرسی مدنی در دعاوی که موضوع آن وجه نقد باشد

خسارت تأخیر تأدیه بدون این که محتاج به اثبات باشد به آن تعلق

می گیرد و در مورد دلار که وجه غیر رایج و پول خارجی است و بهای آن

به نرخ رسمی باید معلوم شود خسارت تأخیر تأدیه به کیفیتی که بهای

ریال قانوناً تعیین شده تعلق نمی گیرد بلکه خسارتی که از تأخیر در

پرداخت دلار حاصل می شود محتاج به رسیدگی و اثبات است... **2**.

شعبه پنجم دیوان عالی کشور در رأی شماره **2** مورخ **1353/1/18** در

رسیدگی فرجامی به پرونده شماره **5638/9** که موضوع دعوی مطالبه

مبلغ **21735/11** دلار وجه يك برگ برات بوده (به اکثریت) دادنامه
دینا تخصصی ترین سایت مشاوره حقوقی

پژوهشی شعبه هشتم دادگاه استان مرکز را متضمن این که: (در مورد

خسارت تأخیر تأدیه به توجه به این که موضوع دعوی مطالبه وجه برات

و موضوعاً وجه نقد بوده است با توجه به ماده **(252)** قانون تجارت و

ماده **(719)** قانون آیین دادرسی مدنی مطالبه این قسمت منع قانونی

نداشته و لذا حکم بدوی در این قسمت... تأیید می شود) بلااشکال

شناخته و ابرام کرده است. ملاحظه می شود که شعبه دهم دیوان عالی

کشور ارز خارجی را وجه غیر رایج در کشور دانسته که خسارت تأخیر

تأدیه به کیفیت مذکور در ماده **(719)** قانون آیین دادرسی مدنی به آن

تعلق نمی گیرد بلکه حصول وصول خسارت تأخیر تأدیه آن - طبق

عمومات مربوط به دیون و تعهدات - محتاج به رسیدگی و اثبات است

در صورتی که شعبه پنجم دیوان عالی کشور ارز خارجی را وجه نقد

شمرده و تعلق خسارت تأخیر تأدیه را به آن طبق ماده **(719)** مذکور

یعنی به مأخذ **12%** صحیح تلقی کرده است. چون تخالف و تهافت در **دینا** تخصصی ترین سایت مشاوره حقوقی

دو رأی مزبور از دو شعبه دیوان عالی کشور محرز است طبق قانون

وحدت رویه قضایی (مصوب **1328**) از آن هیأت عالی تقاضای بررسی

و اتخاذ نظر نسبت به موضوع را دارد. به تاریخ روز چهارشنبه

1353/10/4 هیأت عمومی دیوان عالی کشور تشکیل گردید و پس از

طرح و بررسی اوراق پرونده و قرائت گزارش و استماع عقیده جناب آقای

دادستان کل کشور مبني بر: با توجه به این که از ماده **(719)** قانون آیین

دادرسی مدنی عبارت (وجه نقد) ذکر شده است و در ماده **(87)** آن قانون

عبارت (اگر خواسته دعوی پول خارجی باشد) ذکر گردیده چنین بر می آید

که ارز همان پول خارجی است و عنوان (وجه نقد) مذکور در ماده

(719) بر آن نیز صادق است (منتها وجه نقد خارجی) بنابراین مشمول

مقررات آن ماده خواهد بود منتها هم ارز آن به ریال باید مورد لحوق

دینا تخصصی ترین سایت مشاوره حقوقی

Heyvalaw.com